

Rumænsk gæstespil:

TEATRUL DE COMEDIE

Gæstespil af Teatrul de Comedie, Bukarest

AARHUS TEATER, mandag 14. april

ODENSE TEATER, onsdag 16. april

DET DANSKE TEATER, Aveny-scenen, søndag 20. april

PLATONOV

af Anton Tjekhov

Rumænsk version af Anda Boldur

Isenesættelse	Lucian Giurchescu
Scenografi	Dan Nemteanu
Musikcollage	Mircea Ciorte
Koreografi	Vera Proxca
Instruktørass.	Anca Livescu
Sufflør	Mihai Drăgulănescu

Medvirkende:

Glagoljew, en godsejer	Costel Constatinescu
Anna Petrowna, en ung enke, generalinde	Silvia Popovici
Doktor Trilezki, Saschas broder	Mihai Fotino
Woinitzew, generalens søn af 1. ægteskab	Valentin Plătăreanu
Platonov, en lærer	Amza Pellea
Sascha, Platonovs hustru	Sanda Toma
Sofia, Woinitzews hustru	Vasilica Tastaman
Kyrill Glagoljew, godsejerens søn	Dumitru Rucăreanu
Yakow	Constantin Vintilă
Wassilji	Eugen Racoti
Ossip, en hestetyv	Constantin Baltăretu
Bugrow, en handelsmand	Dem. Savu
Grekowa, en godsejerinde	Stela Popescu
Oberst Trilezki	Aurel Giurumia
Katja, en tjenestepige	Mihaela Buta

Instruktøren Lucian Giurchescu

Lucian Giurchescu, instruktøren af begge de forestillinger, som det rumænske TEATRUL DE COMEDIE viser i Danmark, er født i Rumænien i 1930. Allerede meget tidligt viste han, at det var teatret, der skulle være hans liv, og han debuterede 21 år gammel, stadig som elev på teaterskolen i Bukarest, med en aften med sketches af I. L. Caragiale, Rumæniens nationaldigter. Debuten fandt sted på Teatrul Giulesti, der besøgte Danmark i 1972. Efter sin afsluttende eksamen på teaterskolen blev han fastansat på Teatrul Giulesti, hvor han flittigt iscenesatte forestillinger hver sæson, indtil den nuværende direktør for Nationalteatret i Bukarest, Radu Beligan, grundlagde TEATRUL DE COMEDIE den 5. januar 1961 i et tidligere hospital midt i den gamle bykerne. Radu Beligan bad Lucian Giurchescu om at være med på Comedie fra starten, og efter nogle år som instruktør der, blev han udnævnt til direktør for teatret, da Beligan blev direktør for Nationalteatret i 1969. Med sine knap 40 fastansatte skuespillere er Comedie et af de mindre teatre i Bukarest, men Lucian Giurchescu er trods sin unge alder måske den mest afholdte og elskede direktør for sin gruppe skuespillere og det øvrige personale. Hver eneste forestilling er fint teamwork under myndig, men meget menneskevarm ledelse af Giurchescu.

Giurchescu har især æren for at have gjort Brecht's og Ionesco's teaterdigtning yderst populær på de rumænske scener, og han har fejret store triumfer med »Herr Puntila og hans tjener Matti«, »Mutter Courage«, »Det tredje Riges frygt og elendighed«, »Den kaukasiske kridtcirkel«, »Soldat Svejlk i den anden verdenskrig« og »Mann ist Mann« af Brecht, »Næsehornet«, »Morder uden betaling« og »Enetime« af Ionesco.

Men har har givet mange andre forfattere scenisk liv: Goldini med »En tjener og to herrer«, Pirandello med »Henrik IV«, Moliere med »Den adels-gale borger«, Shakespeare med »De lystige koner fra Windsor« og »To herrer fra Verona« og desuden stykker af Marivaux, Sheridan, Anouilh, Dürrenmatt, James Saunders, Arthur Kopit, Tjekov, Labiche, Pagnol, dog måske fremfor nogen: rumæneren I. L. Caragiale, hvor Giurchescu mere

forløser tekstens indre stemme end de gamle traditioner.

Der har været bud efter Giurchescu fra mange lande i verden: Rusland, Israel, Frankrig, Vesttyskland, Tjekkoslaviet, Finland, Polen, Ungarn, Bulgarien, Jugoslavien, og netop nu iscenesætter han i Sverige med forestående premiere i maj.

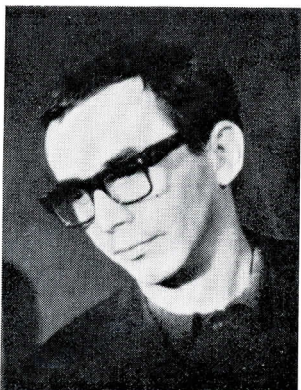
Det er en yderst spændende teaterinstruktør Danmark nu stifter bekendtskab med.

Dan
Nemteanu

Ion Luca
Caragiale

Lucian
Giurchescu

Teaterdigteren Ion Luca Caragiale

Ion Luca Caragiale var i levende live ikke nogen særlig lykkelig mand og ej heller særlig beundret, men efter hans død i 1912 er han blevet en mere og mere elsket teaterdigter hos publikum, og i dag finder man hans navn over alt i Rumænien på gader, alleer, teatre, skoler og institutter. I teatrene jubler publikum over hans komik, og ethvert barn i skolen læser hans stykker, selvom sproget er ret svært tilgængeligt for den moderne rumæner.

At han blev mest kendt for sine teatermæssige ydelser er måske ikke så underligt. To af hans onkler var skuespillere, og han var i skuespillerlære hos den ene i 1868–1870 (han er født i 1852). Meget tidligt døde imidlertid hans far, og han var tvunget til at forsørge familien som statist og som kopist ved retten i Prahova. Senere var han suflør ved Nationalteatret i Bukarest og prøvede derefter næsten enhver bestilling i teatrets verden: instruktør, kritiker, pressesekretær og provinsteaterdirektør.

I 1873 debuterede han i et satirisk tidskrift med »Tornen« og i 1876 kom »Kapunen«. »En stormfuld nat« er hans første teaterstykke, og det blev uropført på Nationalteatret i Bukarest den 18. januar 1879. Det vakte med det samme opsigt og blev en hæderlig succes. 5 år efter kom komedien »Det forsvundne brev«, der for alvor slog hans succes fast som dramatiker. Rumænerne regner det for det vægtigste af hans stykker. Året efter fulgte den pragtfulde komedie »Karnevalshændelser«, som ved gæstespil i Paris for et par år siden blev en enorm triumf. I 1890 forsøgte han sig med en tragedie »Ulykken«, men hermed endte nærmest hans skribentvirksomhed, der i dag kan rummes i en enkelt tyk bog. Denne bog går dog sin sejrsgang over alt i Rumænien, hvor den genoptrykkes gang på gang. Fra 1889 til 1905 skiftede han fra job til job: et par måneder direktør for Nationalteatret i Bukarest (det blev fiasko), handelsmand og grundlægger af et bryggeri, siden restauratør i provinsen i Buzau banegård, så journalist og medforlægger af et tidskrift ...

Pludselig i 1905 fik han en helt uventet arv, hvorefter han rejste til Berlin, hvor han søgte at udbrede kendskabet til sit hjemland. Han døde i Berlin i 1912.

Scenografen Dan Nemteanu

Dan Nemteanu, aftenens scenograf, er allerede et kendt navn i Danmark, hvor han efter den rumænske instruktør Dinu Cernescu's ønske lavede dekoration og kostumer til Ghelderode's »Rød Magi« på Boldhus Teatret. Han er også fastansat på TEATRUL DE COMEDIE, men ligesom instruktøren Lucian Giurcescu arbejder han gerne som gæst ved teatre over alt i Rumænien – ja, over alt i verden efterhånden. Forrige år lavede han 300 kostumer på halvanden måned i Odessa og klarede samtidig sit faste scenografarbejde på Comedie og en musical på det største teater i Constanta ved Sortehavet.

Han er som Giurcescu født i 1930 i Rumænien som søn af en officer. Hans far bragte ham ofte til Bukarest, når embedet førte det med sig, og efter skolen kom Nemteanu ind på Kunstakademiet i Bukarest, hvor han fik en meget fin afgangseksamen i 1956 og straks efter debuterede på det jødiske teater i Bukarest. Også Nemteanu blev hentet til Comedie, da Radu Beligan grundlagde dette teater, og han har siden nøje fulgt og inspireret Giurcescu i hans dramatiseringer på teatret.

Ofte rejser de sammen og arbejder tæt sammen om opætningen af forestillinger. Samme alder og indstilling gør arbejdet meget frugtbart, selv om hede diskussioner ikke mangler.

Nemteanu har lavet scenografi til omkring 90 forestillinger – i Rumænien som i Danmark, Finland, Rusland, Israel og Bulgarien. Foruden forestillingerne med Giurcescu har man stået for O'Neill's »Begær under elmene«, Shakespeare's »Othello« og »Richard II«, »Heartbreak House« af Shaw og Carlo Gozzi's »Prinsesse Turandot« – og mange, mange flere.

To gange har han modtaget Rumæniens største pris for scenografi: allerede i 1957 som helt nybagt scenograf og igen i 1973. Som en særlig lille gestus til Danmark og en teatermæssig kuriositet kan vi genkende påfugletæppet fra Tivolis Pantomimeteater på sengestykkerne i Caragiale's »En stormfuld nat«. Sådan er Dan Nemteanu – også.

(Oversat og bearbejdet af
Alice Bryrup Heje)

